

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NUTARIMAS

DĖL PAVEDIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO BIUDŽETO IR FINANSŲ KOMITETUI ATLIKTI PARLAMENTINĮ TYRIMĄ DĖL VIETINIŲ IR REGIONINIŲ VEIKSNIŲ IR APLINKYBIŲ, LĖMUSIŲ 2009–2010 METŲ KRIZĖS LIETUVOJE REIŠKINIUS IR VIEŠŲJŲ FINANSŲ BŪKLĘ, ĮSKAITANT VIEŠOJO SEKTORIAUS SKOLOS DYDĮ IR ŠIOS SKOLOS VALDYMO SĄNAUDAS

2018 m. kovo 29 d. Nr. XIII-1065
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 49 straipsnio 3 dalimi;

atsižvelgdamas į tai, kad iki šiol nėra sistemiškai įvertintos ir apibendrintos 2009–2010 metų krizės Lietuvoje priežastys, vietiniai ir regioniniai veiksniai ir aplinkybės, turėję įtakos beveik 15 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP) nuosmukiui (vienam didžiausių pasaulyje), iki 18 proc. išaugusiam nedarbo lygiui, daugiau kaip tris kartus padidėjusiai valstybės skolai, 20 proc. ir daugiau kritusioms nekilnojamojo turto kainoms, didelio masto įmonių bankrotams, gyventojų nemokumui ir emigracijai;

įvertindamas tai, kad 2009–2010 metais Lenkijos ekonomikos plėtra sulėtėjo, tačiau išliko teigiama, o Estija, patyrusi panašų ekonomikos nuosmukį kaip ir Lietuva, išvengė didesnio negu 3 proc. BVP viešojo sektoriaus deficito ir viešojo sektoriaus skolos didėjimo;

atsižvelgdamas į tai, kad nors Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komitete, taip pat Švedijos Karalystės Riksdago Finansų komitete 2010 metais vyko klausymai krizės Lietuvoje ir Baltijos šalyse temomis, šių klausymų metu buvo daromi pranešimai ir diskutuojama apie komercinių bankų, juos prižiūrinčių ir kitų valstybės institucijų vaidmenį kylant krizei, ši medžiaga kol kas nebuvo viešai pristatyta ir aptarta, **n u t a r i a:**

1 straipsnis.

Pavesti Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komitetui (toliau – Komitetas) atlikti parlamentinį tyrimą dėl vietinių ir regioninių veiksniai ir aplinkybių, lėmusių 2009–2010 metų krizės Lietuvoje reiškinius ir viešųjų finansų būklę, įskaitant viešojo sektoriaus skolos dydį ir šios skolos valdymo sąnaudas.

2 straipsnis.

1. Įpareigoti Komitetą nustatyti:

1) kokią įtaką viešųjų finansų būklei 2009–2010 metais ir vėliau turėjo 2005–2008 metais vykdyta prociklinė biudžeto politika;

2) ar Lietuvos Respublikos Vyriausybė turėjo galimybių skolintis iš tarptautinių institucijų pigiau, negu tai darė 2009–2012 metais, kai finansų rinkose ir iš komercinių bankų buvo skolinamasi už palūkanas, kurios siekė 5,1–9,4 proc.;

3) jeigu taip, už kokias palūkanas Vyriausybė galėjo skolintis ir kokią įtaką tai būtų turėję viešiesiems finansams – viešojo sektoriaus išlaidoms ir balansui, skolos dydžiui ir jos valdymo sąnaudoms;

4) kokią įtaką 2009–2010 metų krizei Lietuvoje (įskaitant viešųjų ir komercinių finansų bei atskirų ekonomikos sektorių būklę) turėjo Lietuvoje veikiančių stambiųjų komercinių bankų skolinimo politika ir sprendimai;

5) ar Lietuvos bankas tinkamai vykdė Lietuvoje veikiančių stambiųjų komercinių bankų priežiūrą 2005–2008 metais;

6) ar Lietuvos bankas tinkamai atsižvelgė į Lietuvoje veikiančių stambiųjų komercinių bankų įtaką Lietuvos ekonomikai ir finansų sektoriui ir į savo priežiūros veiksmus 2005–2010 metais, vertindamas ir priimdamas sprendimus dėl kredito įstaigų mokumo ir jų veiklos tęstinumo 2011–2017 metais;

7) kokią įtaką komercinių bankų sprendimams teikiant būsto paskolas, taip pat viešiesiems finansams Lietuvoje turėjo UAB „Būsto paskolų draudimas“ veikla 2005–2009 metais ir jos išipareigojimų administravimas 2010–2017 metais.

2. Įpareigoti Komitetą, remiantis atsakymais į pirmiau pateiktus klausimus, priimtais Lietuvoje 2011–2017 metais sprendimais, kai kurių kaimyninių šalių patirtimi, taip pat Lietuvos ir tarptautinių institucijų vertinimais bei išvadomis apie krizę Baltijos šalyse, pateikti rekomendacijas Seimui, Vyriausybei ir Lietuvos bankui, kad būtų išvengta finansų ir ekonomikos krizių ateityje ar sumažinta jų įtaka šalies ekonomikai, finansų sektoriui ir viešiesiems finansams.

3 straipsnis.

Pavesti Komitetui parlamentinį tyrimą atlikti ir išvadas Seimui pateikti iki 2019 m. balandžio 15 d.

Seimo Pirmininkas

Viktoras Pranckietis